

festorum suppressionem, suppressas non esse vigiliis eorundem¹, [excepta vigilia s. Josephi et Annuntiationis] neque vigiliis ex peculiari lege vel voto hucusque servatas.

c) Ne vero oblivioni sit locum, in missa parochiali, vel in sermone, vel, quando major populi concursus habetur, de jejuniis diebus sequenti in hebdomada recurrentibus, fideles admoneantur.

d) Quamvis Pastor *uti Parochus* ab harum legum observantia peculiari in casu fideles dispensare possit, et quo confessorius [nisi expressa delegatione gaudeat] peculiari in adiuncto causas ab his excusantes adesse declarare valeat, attamen dum, caritate, severitas legis mitigatur, ne vero omnino confodiatur cavebit. Quapropter:

I. Ut haec dispensatio cum minima legis iactura locum habeat, sedulo Pastor curabit. Idcirco sia ientaculo matutino solvere satis est, a vespertina collatione ne liberet et vicissim, et si haec sufficiunt, a toto ieiunio ne dispenset.

II. Ut fideles adeo impendant virtuti quod subtrahunt voluptati ut *dum caro ab alimentis abstinet, mens pariter a culpa ieiunet*² illis suadeat. Finis, enim, ieiunii in eo est ut carnis concupiscentia reprimatur, ad divinas res mens facilius elevetur, et satisfactio pro peccatis Deo exhibeatur.

III. Potiusquam radicitus ab his legibus Pastor dispenset, adeo eas in alias obligationes ac pia opera commutet [uberiores, nempe eleemosynae³, ferventiores orationes, frequentior divini verbi auditio] ut in aliis piis operibus christianisque virtutibus exercendis ardentius studium fideles impendant. — In eleemosynis tamen imponendis, ne pecuniae sitim adeo ostendat Pastor ut de dispensatione mercaturam agere videatur, et his *tantum*, perquam *moderate, et generatim* imponendae sunt qui, absque gravi incommodo, eas peragere videntur. Si vero, potiusquam sibi, alicui bonae operae vel pauperibus directe tradendas jubeat, incommoda plurima [eaeque gravia] devitabit.

e) Haec omnia in quadragesimali ieiunio, *quod olim a Prophetis primitus adumbratum, ipsius Domini Nostri J. C. exemplo veluti consecratum, ab Apostolis traditum, et a sacris canonibus ubique praescriptum, et ab universali Ecclesia, ab ipso sui primordio, retentum et observatum*⁴ praesertim locum obtinent. Quod [una cum coeteris ieiunii ac abstinentiae diebus] quantum fere ubique in despectum ac contemptum venerit, nunquam satis lugebitur. Mundus senescit, et senescendo fit peior!

¹ S. C. C. 18 sept. 1911.

² S. Carol. Borrom. *Concil. Prov.* I p. II, cap. 7.

³ Cfr. Epist. Secret. Status, *Ad Arch.*

et *Episcop. Americae Latinae*, 17 jan. 1910.

⁴ S. Thom. II^a, II^{ae} q. 147 a. 1 ad. 3.

§ III. — De postremo Ecclesiae praecepto, seu de *decimis* solvendis.

SUMMAE RERUM. — 440. Quo jure hoc praeceptum innitatur — 441. Varias in rationes indigitantur — 442. Quae inibi a Pastore prae oculis habenda sint.

440. — Tum iure naturali, tum divino ac ecclesiastico, ad divinum cultum ac vitae necessaria suppeditanda Pastoribus, fideles adstringuntur. *Quis, enim, militat suis stipendiis unquam?*¹. *Dignus est operarius mercede sua*²; *qui in sacrario operatur, quae de sacrario sunt edunt, et qui altari deserviunt, cum altari participant; ita et Dominus ordinavit iis qui evangelium annuntiant, de evangelio vivere*³. Ecclesia vero, evidenti huic necessitati consulens, ut Pastoribus decimas [decimam, nimirum fructum partem] fideles solverent, iure meritoque decrevit.

441. — Sed, procedente tempore, tum propter horum vicissitudinem, tum ut securius provisum esset, *ecclesiastica beneficia* [ex fidelium oblationis conflata] constituta fuere, quibus, ut plurimum, cultus Pastorumque necessitatibus, in quantum circumstantiae sinunt, consultum est. — Alibi vero gubernia quae ecclesiastica in publica aeraria [?] coacervare vel dilapidare, bona, compensationis [?] ad instar, *pensiones* Pastoribus ac animarum curam habentibus decrevere. — Quibusdam in Nationibus, autem, sacrorum suorum bonorum iniquissime expoliata Ecclesia, nil quam fidelium oblationes habet, quae, ex episcopali praecepto, ipsis singulis, *taxarum* ad instar [*denier de clergé*] imponuntur, quibus, in quantum licet, cultui Pastorumque necessitatibus subvenitur. — Tandem paucis in Gentibus *primitiarum oblatio* habetur, qua, tamen, potiusquam legi, eorum erga Pastorem grati animi sensui fideles obsequuntur.

442. — In re, igitur, pauca addenda supersunt, nimirum:

a) Ubi decimarum lex viget, ad illam servandam *sub gravi* fideles tenentur.

b) Ubi in re ab Episcopo statutae *taxae* habeantur, si eas colligere Parochi recusaverint, ut vel per se, ver per alios hoc praestent, eos sub gravi cogere, et, post monitiones, poenis canonicis inobedientes persequi, eosque si contumaces fuerint, [servatis de iure servandis] etiam a paroecia amovere, Episcopus postet⁴.

¹ I *Corinth.* IX, 7.

² *Math.* X, 10, et *Luc.* X, 7.

³ I *Corinth.* IX, 13, 14.

⁴ S. C. C. in *Carcassonen.* 29 april. 1911. - Cfr. decret *Maxima cura* cit. can. I; S. Poenitent. 20 nov. 1902, 8 mart. 1898,

2 sept. 1887, 4 maj 1897, 7 mart. 1889; SS. C. EE. et RR. 15 jun. 1906, Genari, *Consultaz. morali-canon.* 85. - Epist. Segret. Stat. *ad Ordin. Galliae* 8 oct. 1902.

c) At in his colligendis decimis, haud nimis adamussim a Pastoribus urgendum, ne avaritiae suspicionem in fidelibus ingerendo, religionem catholicam ipsis odiosam, et acatholicis contemptibilem reddant¹. Quantum, enim, pecuniae aviditas pastorale commaculet ministerium et, cum fidelium animo, et eorum quoque liberalitatem a Pastoribus avertat, adeo in comperto est ut illud recoluisse sit satis. Vae [iterum monuimus] paroeciae tanto commissa publicano, Pastori tanto infando vitio indulgenti vae! Caritas Christi urgeat nos semper! Omnia transeunt, Ipse solum in aeternum stat!

¹ Cfr. Concil. Baltim. III, n. 292, 293; Noldin, *Op. cit.* n. 704.

CAP. III.

DE QUIBUSDAM AD SPIRITUALEM PAROECIAE
ADMINISTRATIONEM MEDIIS AC ADIUMENTIS

Quum, praecedentibus capitibus, de mediis ad gratiam consequendam, itemque de duplici itinere percurrendo dixerimus, scilicet, de Sacramentis ac Dei et Ecclesiae praeceptis quanta proposito nostro opportuna erant tradiderimus, vix alia cuiquam videatur fusius disserendi occasio. At, quidem, prout divinae caritatis est, non modo promissa fideliter exsequi, sed super illa longe plura addere ac adiacere, ita ut alia plura christianae vitae in paroecia servandae rationes indigitemus, responsionis nostrae ratio postulat. Quae quidem haud minoris necessitatis aestimanda, quum si haec non adhibeantur, quae coeteroquin Pastoris officia sunt, vix illa necessaria obtineri possint, quum et visibilis Ecclesiae indoles illa sit ut, non modo Spiritus Sancti gratia interius adspirante, sed et hominum industria exterius adiuvente, fideles adolescant coram Domino et ad perfectae plenitudinem aetatis Christi adducantur. De hisce, igitur, exterioribus mediis adiumentisque adhuc disserere oportet, quae recte perpendentibus in directis ac indirectis dispescere opportunum censemus.

Articulus I.

DE MEDIIS DIRECTIS.

§ I — De verbi Dei dispensatione in genere.

SUMMAE RERUM. — 443. Tridentinae Synodi in re praeceptum. — 444. Quae huius muneris praestantia. — 445. De sacri oratoris remota ac proxima praeparatione. — 446. Pastoralium concionum materia quae. — 447. In dicendo quomodo se habere orator debeat. — 448. De eleemosynis inter concionandum quaeritandis. — 449. Quorum concionandi officium sit, et qui ad hoc adsciscendi. — 450. Quomodo concionatores habendi. — 451. Quando cooptandi sint.

443. — *Praecepto divino, mandatum est omnibus quibus animarum cura commissa est, oves suas verbi divini praedicatione pascere. Qui paroechiales, vel alias curam animarum habentes ecclesias quocumque modo*